

Besede v besednih zvezah

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta
Oddelek za prevajalstvo

Leksika slovenskega
jezika

Študijsko leto 2009/10

asist. dr. Darja Fišer

Kolokacije, stalne besedne zveze & frazeološke enote

	kolokacije	stalne besedne zveze	frazeološke enote
slovnična pravilnost	da	da	da
celostna skladenjska vloga	ne	da	da
pomenska samostojnost	ne	da	da
pomenska prozornost	da	ne	ne
idiomatičnost	ne	ne	da

Kolokacije, stalne besedne zveze & frazeološke enote

- briti noge, brado, brke
- briti, ostriči na balin
- briti norce (iz koga)
- priti do njega, mene
- priti do izraza
- priti (komu) do živega
- sončen dan, popoldan; sončna lega, prostor
- sončni zahod
- sončni kralj
- sončni žarek, svetloba, toplota
- sončna očala
- dežela na sončni strani Alp₃

Kolokacije

- kolokacija kot pogost, značilen vzorec
- kolokacija kot pomenski pojav
- močen vs. krepek: konkurenca, udarec, juha, postava, argument, pisava
- jedro kolokator pomen jedrne besede:
- črn obleka, avto ?
- črn gradnja, borza ?
- črn slutnja, misel ?
- črn lista, seznam ?
- živo ...

Frazemi

- prosta BZ <-> stalna BZ <-> frazeološka enota
- star avto stara mama stara sablja
- zgradba
 - eno-, večbesedni (na vse zgodaj, na vsezgodaj, navsezgodaj)
 - ustaljenost & leksikalizacija (priti do česa, priti do kod)
 - variantnost (pisan na kožo, olje na ogenj)
- skladijska vloga
 - stavčnost, nestavčnost (padle glave, vaja dela mojstra)
 - pretvorbenost & večfunkcijskost (briti norce, dati besedo)
- pomen
 - idiomatičnost (spalna srajca, železna srajca)
 - ekspresivnost & konotacija (streljati kozle, skakati čez plot)
 - besedilni & situacijski kontekst (nočna mora, rak rana)

Sketch Engine - Sketch-Diff

[Home](#) [Concordance](#) [Word List](#) [Word Sketch](#) [Thesaurus](#) [Sketch-Diff](#)

Word Sketch Differences Entry Form

Corpus:	Fida PLUS 620m
First lemma:	<input type="text" value="močen"/>
Second lemma:	<input type="text" value="krepek"/>
Part of speech:	<input type="text" value="samostalnik"/>
Sort grammatical relations:	☒
Separate blocks:	☐ all in one block ☒ common/exclusive blocks
Minimum frequency:	<input type="text" value="5"/>
Maximum number of items in a grammatical relation of the common block:	<input type="text" value="10"/>
Maximum number of items in a grammatical relation of the exclusive block:	<input type="text" value="10"/>
<input checked="" type="button" value="Show Diff"/> <input type="button" value="Save Options"/>	

Sketch Engine - Sketch-Diff

[Home](#)
[Concordance](#)
[Word List](#)
[Word Sketch](#)
[Thesaurus](#)
[Sketch-Diff](#)

močen/krepek preloaded/fidaplus2 freq = 204357/6979

Common patterns

močen 6.0 4.0 2.0 0 -2.0 -4.0 -6.0 krepek

adj_modified 43407 763 18.2 10.7

dovolj	3473	62	73.1	37.2
zelo	6716	25	63.9	16.3
izredno	1578	10	63.3	17.1
tako	7255	44	59.2	19.5
precej	1218	42	48.4	29.3
nekaj	287	106	29.2	44.6
dokaj	458	8	43.3	15.5
telesno	171	12	41.9	26.0
posebno	391	7	40.7	14.2
vedno	1284	28	40.5	20.1

modifies 149461 5289 4.5 5.3

zaušnica	27	80	21.2	56.0
sunek	761	8	54.3	14.1
postava	1227	71	51.4	34.0
udarec	1196	58	47.1	28.9
požirek	12	51	8.0	39.6
spol	492	5	39.0	8.0
argument	547	9	38.3	11.4
juha	72	103	12.4	38.3
dedec	11	30	11.9	38.0
možak	13	40	10.0	37.9

coord 19777 869 1.1 1.6

zdrav	245	104	36.2	45.8
šibek	254	8	44.7	16.6
odločen	97	7	34.7	17.2
čil	5	14	12.1	34.5
trden	124	6	33.0	13.6
bogat	182	6	32.5	11.3
odporen	48	5	31.4	16.7
velik	1140	19	31.1	9.1
postaven	26	11	24.1	26.3
čvrst	36	5	25.1	15.4

frequency for the first lemma

Sketch Engine - Sketch-Diff

prec_verb: 30149 991 0.8 0.9				
postati	<u>1453</u>	<u>20</u>	33.5	10.2
imeti	<u>5083</u>	<u>83</u>	30.8	11.5
potrebovati	<u>725</u>	<u>17</u>	28.6	11.1
počutiti	<u>280</u>	<u>6</u>	26.8	8.0
razviti	<u>251</u>	<u>9</u>	23.6	10.1
ustvariti	<u>256</u>	<u>7</u>	22.1	7.7
narediti	<u>495</u>	<u>21</u>	21.0	11.6
prileči	<u>9</u>	<u>8</u>	10.3	20.3
napraviti	<u>88</u>	<u>7</u>	19.2	11.6
dobiti	<u>732</u>	<u>42</u>	18.9	13.8

post_verb: 25517 122 0.7 0.1				
rasti	<u>170</u>	<u>17</u>	18.9	23.3
deti	<u>41</u>	<u>9</u>	1.1	13.4
post_inf 1068 35 0.4 0.4				
rasti	<u>58</u>	<u>8</u>	27.3	19.3

Sketch Engine - Sketch-Diff

"močen" only patterns

adj_modified 43407 18.2	modifies 149461 4.5	coord 19777 1.1	prec_verb: 30149 0.8
številčno 276 60.9	veter 4110 65.7	vpliven 211 45.9	odjekniti 191 45.8
izjemno 1319 60.5	deževje 992 63.6	vzdržljiv 46 38.5	pihati 382 45.8
srednje 620 54.6	burja 777 58.9	hiter 313 34.6	zapihati 87 35.0
gospodarsko 332 52.6	naliv 593 58.4	samozavesten 58 33.1	začutiti 218 32.2
čedalje 320 50.6	konkurenca 2738 54.1	stabilen 79 32.7	čutiti 383 32.0
kako 606 50.4	sneženje 446 53.3	natančen 134 31.8	postajati 293 26.5
enako 436 47.2	potres 937 51.0	spreten 67 31.7	izpostaviti 165 25.9
finančno 271 45.3	adut 609 48.5	pogumen 62 31.1	zaznati 142 25.4
izrazno 58 43.0	eksplozija 640 44.3	prožen 38 31.0	povzročiti 338 24.9
nenavadno 151 40.2	krmilo 393 42.1	številčen 54 30.7	čuti 72 23.9

post_verb: 25517 0.7	post_inf 1068 0.4
krmiti 258 45.0	snežiti 36 39.6
vplivati 795 38.6	potruditi 67 38.5
upasti 148 38.4	vreti 26 31.7
razlikovati 440 38.3	čutiti 52 29.0
povečati 879 38.2	kaditi 22 25.7
prizadeti 381 35.6	zmanjšati 35 21.8
spremeniti 938 35.0	omejiti 24 21.4
pretirati 105 34.6	zavirati 14 21.2
izboljšati 362 33.5	povečati 35 19.9
zmanjšati 495 33.0	zapletati 8 16.9

Sketch Engine - Sketch-Diff

"krepek" only patterns

modifies	5289	5.3
pisava	121	46.5
črka	81	33.2
izpis	32	26.2
mladec	16	25.2
zamuda	25	23.0
dvojnica	7	22.9
sedemdesetletnik	5	21.0
fantič	11	20.9
denarci	10	20.2
ščepec	12	19.8

coord	869	1.6
ležeč	12	25.7

prec_verb:	991	0.9
primazati	8	24.8
poviti	7	18.4
roditi	17	14.9
odšteti	9	12.9
naložiti	8	12.8
tehtati	6	12.1
pobрати	6	10.0
znašati	9	9.2
sedeti	7	9.0
izreči	5	8.1

post_inf	35	0.4
delati	6	12.4

post_verb:	122	0.1
delati	16	16.9